

1. SAMENVATTING

Deze school bestaat uit twee vestigingsplaatsen: de ene in de deelgemeente Smetlede, de andere in Wanzele. De kinderen, die vooral in de onmiddellijke omgeving wonen, zitten voor een aantal uren per week in combinatieklassen. Toch slaagt het team erin om via een goed doordachte taakverdeling, groepen op te splitsen. De leerkrachtengroep kende in de voorbije jaren een verjonging en de directeur fungeert ongeveer tien jaar in haar ambt.

De gerichtheid op de leerplannen laat vermoeden dat de school de doelen voor wiskundige initiatie, wiskunde, muzische vorming en leren leren in belangrijke mate nastreeft en ook bereikt. De beschikbare **outputgegevens**, zoals observaties, toetsen en het leerlingvolgsysteem, wijzen meestal in dezelfde richting. Toch accentueerden schooloverstijgende proeven in het voorbije jaar ook enkele wiskundedoelen, die nog meer aandacht verdienen. Maar de degelijkheid waarmee de school dit probleem aanpakt, biedt goede kansen op slagen.

In de kleuterafdeling hanteren de leerkrachten het ontwikkelingsplan² van het eigen net als leidraad bij de planning van het aanbod. Ze verdiepen de gekozen ontwikkelingsaspecten vanuit de leerplandoelen voor het domein beeld; een terechte keuze, omdat **muzische vorming** een prioriteit is. Voor **wiskundige initiatie** geven ook de decretale ontwikkelingsdoelen de juiste richting aan. Samen werkten de teamleden ook al heel wat hoeken- en activiteitenfiches uit, die dezelfde doelgerichtheid aantonen.

Per voorziene activiteit kiezen ze een hele reeks doelen; zoveel soms, dat deze onmogelijk allemaal echt kunnen aan bod komen in die beperkte tijd. Dit maakt de optie om driemaal per jaar na te gaan of alle doelen voldoende aandacht krijgen nogal ingewikkeld. Ook heeft nog niet iedereen het nieuwe digitale bewakingsinstrument onder de knie. Het selecteren van enkele dominante doelen per activiteit of thema zou dit alles wellicht realistischer en beter haalbaar maken. Ook formele afspraken over na te streven (wiskundige) begrippen per leeftijdsgroep, ontbreken nog.

In de klas zelf ondersteunen de leerkrachten de ontwikkeling van de kinderen op een zorgvolle wijze. Sommige kleuteronderwijzeressen zorgen expliciet voor een uitdagend materialenaanbod en rijke ervaringskansen om de muzische ontwikkeling en de groei van wiskundige inzichten bij kleuters te stimuleren. Bij anderen lijkt dat nog minder gericht te gebeuren. Kansen tot exploreren en experimenteren, zijn dan weer een vast gegeven in elke klas. Kleuters mogen hun ervaringen op een creatieve wijze uitdrukken.

In de lagere klassen vertrouwen de teamleden op een onderwijsleerpakket voor wiskunde, zonder echter de leerplandoelen uit het oog te verliezen. Voor muzische vorming bewaken ze een evenwicht tussen de verschillende domeinen en ze zoeken passende leerplandoelen. Maar ook hier is de brede waaier aan doelen dikwijls veel te ruim voor één les. Vanuit het leerplan muzische vorming, kan elk teamlid nog beter een spreiding van essentiële doelen over het hele schooljaar voorzien, zelfs met een jaarlijks wisselend aanbod van activiteiten.

Leerlingen krijgen op hun niveau ondersteuning en leerkrachten hanteren de differentiatie- en remediërvorstellingen van de **wiskundemethode**. Via toetsen en foutenanalyses komen ze individuele of klassikale problemen op het spoor, die ze zonder uitstel proberen bij te sturen. In meerdere groepen valt de aandacht op voor het verantwoorden van de oplossingswijze en voor zelfstandig werken. Dit is ook belangrijk voor leren leren.

² Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool, VVKBaO 2000.

Tijdens **muzische activiteiten** streven de leerkrachten naar een integratie van verschillende domeinen. Hun open en stimulerende houding zorgt voor een muzisch klimaat. Zowel beschouwen als creëren krijgen aandacht. Er zijn al waardevolle pogingen om leerlingen te laten communiceren over hun expressie, hoewel samen zoeken naar evaluatiecriteria dit nog efficiënter kan maken.

Voor **leren leren** heeft de school een overzicht van de activiteiten waarop elke eindterm geïntegreerd kansen krijgt in de verschillende groepen. Verdere verfijning kan de diepgang en de continue opbouw ten goede komen. Heel wat teamleden zorgen tijdens de lessen voor een klimaat dat gericht is op leren en op reflecteren over de eigen aanpak.

Het team streeft naar een **leerbegeleiding** met respect voor 'hoofd, hart en handen' en slaagt daar ook vrij goed in. Zowel op cognitief als op sociaal-emotioneel vlak, kunnen kinderen rekenen op professionele zorgmaatregelen van de klasleerkracht en van het zorgteam. De leerlingen worden uitgebreid gevolgd in hun ontwikkeling en evoluties die niet lopen zoals verwacht, komen ter sprake op het zorgoverleg. Alle teamleden bereiden dit overleg zorgvuldig voor, maar de afspraken voor verdere aanpak kunnen nog concreter.

Aanpassingen aan het leerlingenrapport doen het team ook nadenken over **evalueren**. Eigenlijk de omgekeerde volgorde, maar toch niet zonder effect. Van in de kleuterklas tot in het zesde leerjaar groeit een lijn van observatie en mondelinge feedback, over verbale naar cijfermatige evaluatie. Naast cijfers, blijft er ook ontwikkelingsgerichte feedback, zoals bij wiskunde. Het team zit nog in de knoop met de beoordeling van muzische vorming. Het blijft zoeken naar criteria om de vaak complexe doelen procesgericht te evalueren. Een eerste stap is de beoordeling in zinnen voor de verschillende domeinen. Het aantal en de formulering ervan werden terecht bijgestuurd. Verder bevat het rapport ook een beoordeling van de leef- en leerhouding met onder meer een waardevolle poging om leren leren te evalueren. Het schept ook kansen om de communicatie tussen school, leerling en ouders te stimuleren. Eens nadenken over de frequentie van evalueren kan nuttig zijn: zowel voor de observatielijst bij de kleuters als voor bewegingsopvoeding in het lager onderwijs.

Het **algemeen beleid** van de school heeft twee grote troeven: een directeur die goed weet waar ze heen wil met het team en gemotiveerde leerkrachten die zich mee verantwoordelijk voelen voor het streven naar kwaliteitsonderwijs. In combinatie met de bereidheid tot overleg en samenwerking, biedt dit een stevige basis om wat al goed is, in stand te houden en om de werkpunten succesvol aan te pakken. Daarom is het advies bij deze doorlichting: **gunstig**.